CÁTEDRA LIBRE · UNIVERSIDAD LIBERTÉ

«De arbeidsmodernisering als vernietiging van de sociale verworvenheden»: een les van twee arbeidsrechtadvocaten in Liberté

Cooperativa Liberté · 07 de juni de 2026 · Cooperativa Liberté

De arbeidsrechtadvocaten Cynthia Benzion en Leonardo Elgorriaga gaven een open les op het terrein van Liberté over de arbeidshervorming. Meer dan tachtig mensen — via Zoom en fysiek aanwezig in Batán — doorliepen een eeuw arbeidsrecht, van Artículo 14 bis tot de Ley de Modernización Laboral, met de nadruk op wat mensen die van hun arbeid leven verliezen, inclusief gedetineerden.

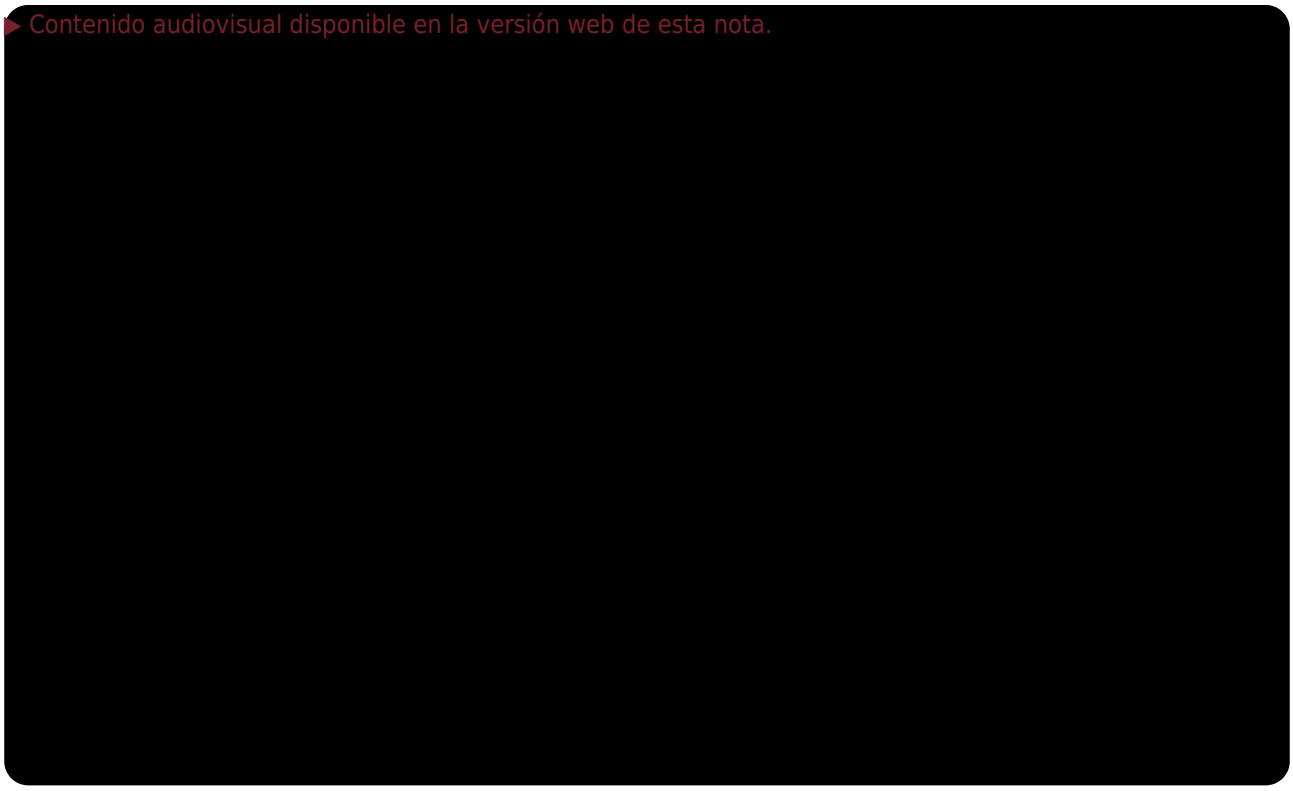
Vanuit Unidad 15 de Batán — een gevangenis met maximale beveiliging die tevens Liberté-territorium is — en tegelijkertijd via videogesprek, kwamen meer dan tachtig mensen op een zaterdagochtend bijeen om de arbeidshervorming te bestuderen. De opzet was hybride: ongeveer vijfenzestig deelnemers waren verbonden via Zoom en drieëntwintig waren fysiek aanwezig in de zaal. De les werd gegeven door twee arbeidsrechtadvocaten, **Cynthia Benzion** en **Leonardo Elgorriaga**, en de titel zei alles: «La Ley de Modernización Laboral como destrucción de las conquistas sociales».

Pampa, voorzitter van Cooperativa Liberté, opende de bijeenkomst en dankte de sprekers en de gemeenschap: «La Universidad Liberté es lo que necesita la gente, lo que necesitamos». Wat volgde was geen lezing maar een gesprek van bijna twee uur — met vragen vanuit de zaal en via de chat — dat een eeuw arbeidsrecht doorkruiste om te begrijpen wat er vandaag op het spel staat.

EEN EERBETOON VOOR DE START

De bijeenkomst begon met een afscheid. De dag viel samen met het overlijden van Carlos «Indio» Solari, en de gemeenschap voelde dat. «Es un día difícil para mí», zei Diana Márquez, lid van de Raad van Bestuur van de coöperatie, en ze herinnerde aan het lied «Graciosos y valientes» van Patricio Rey y sus Redonditos de Ricota: «Ser felices siempre es una revolución dentro de la cárcel, y afuera también».

> Ricardo Augman, eveneens lid van de Raad van Bestuur, voegde een zin toe die hij die ochtend vroeg had gelezen: «Murió Carlos Solari, pero el Indio nunca muere». Voor hem was de Indio bovenal «een gemeenschapsverbinder», een inspirerende figuur los van wie het meest van zijn platen of concerten had genoten.
>
> Márquez legde een laatste verbinding, naar Proyecto Mecha dat Liberté recent had afgesloten: de naam kwam uit een vers van de Indio, «de qué lado de la mecha te encontrás». Na dit eerbetoon werd de les geopend.

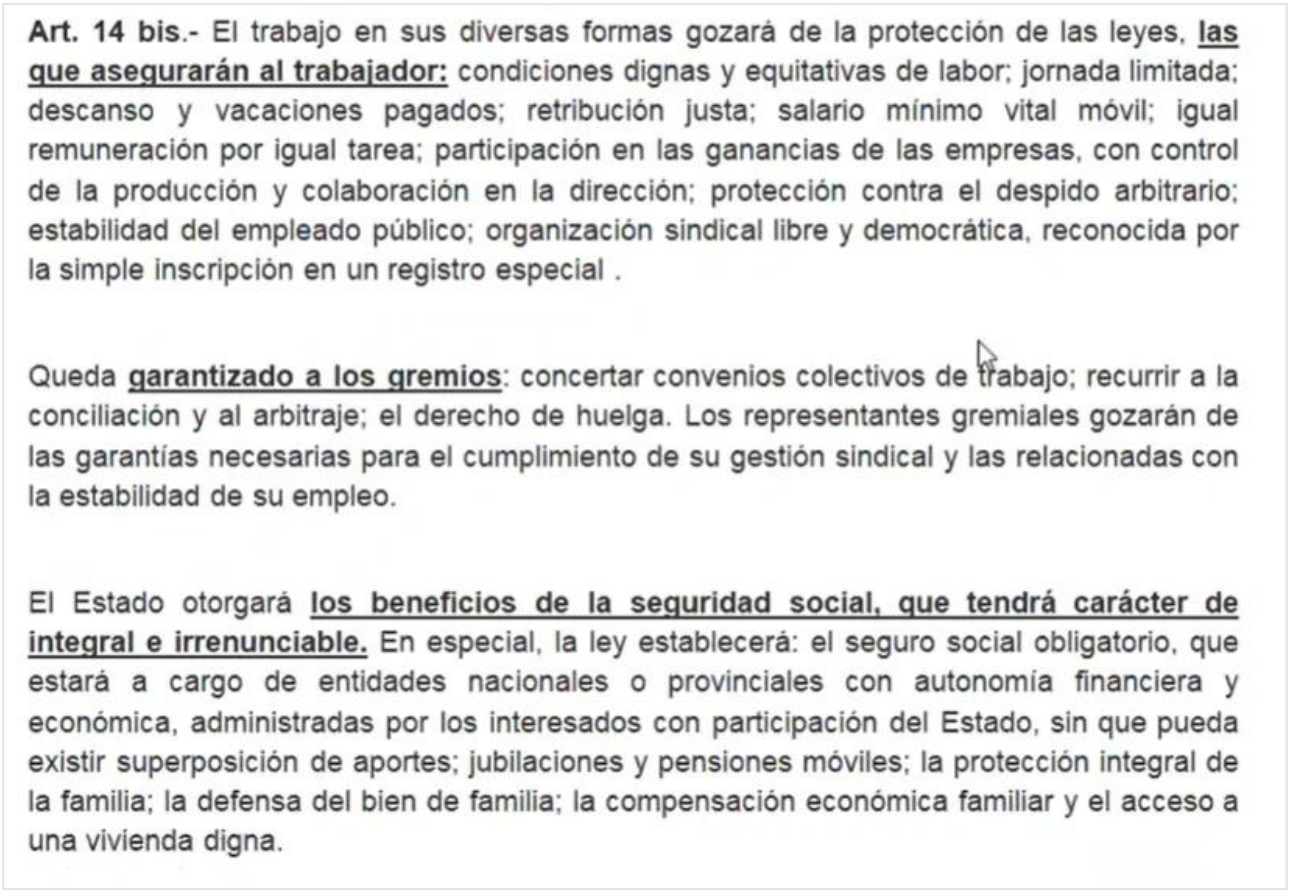
Bekijk de volledige les op EduTube.

Een eeuw arbeidsrecht om te begrijpen wat er verloren gaat

Benzion stelde voor om bij de geschiedenis te beginnen. «Me parece que remontarnos a qué son las leyes laborales y cómo llegamos a hoy permite entender un poco más» wat er op het spel staat, zei ze. Ze ging terug naar de Grondwet van 1949, die tijdens het eerste peronisme de waardigheid van de werkende mens centraal stelde en de zogenoemde minimumbeschermingsnormen vastlegde: wat elke werkende als minimum gegarandeerd moet hebben. Die grondwet duurde niet lang — de zelfbenoemde Revolución Libertadora volgde — en paradoxaal genoeg was het tijdens het de-factobewind van Aramburu, bij de

herziening van 1957, dat het **Artículo 14 bis** in de Grondwet werd opgenomen.

Benzion projecteerde dat artikel op het scherm en verdeelde het in drie delen: de rechten van elke werkende persoon, de rechten van vakbonden en de sociale zekerheid — gepensioneerden en uitkeringsgerechtigden. Maar ze vroeg de aandacht te richten op de eerste zin, ongewijzigd van kracht sinds 1957. Dat is de tekst van de norm: «El trabajo en sus diversas formas gozará de la protección de las leyes, las que asegurarán al trabajador condiciones dignas y equitativas, jornada limitada, retribución justa». Haar toelichting was scherp: «No es una protección doble para el empresario y para el trabajador. Es una protección unidireccional. La ley está para proteger al trabajador».

Art. 14 bis.- El trabajo en sus diversas formas gozará de la protección de las leyes, **las que asegurarán al trabajador:** condiciones dignas y equitativas de labor; jornada limitada; descanso y vacaciones pagados; retribución justa; salario mínimo vital móvil; igual remuneración por igual tarea; participación en las ganancias de las empresas, con control de la producción y colaboración en la dirección; protección contra el despido arbitrario; estabilidad del empleado público; organización sindical libre y democrática, reconocida por la simple inscripción en un registro especial .

Queda **garantizado a los gremios**: concertar convenios colectivos de trabajo; recurrir a la conciliación y al arbitraje; el derecho de huelga. Los representantes gremiales gozarán de las garantías necesarias para el cumplimiento de su gestión sindical y las relacionadas con la estabilidad de su empleo.

El Estado otorgará **los beneficios de la seguridad social, que tendrá carácter de integral e irrenunciable.** En especial, la ley establecerá: el seguro social obligatorio, que estará a cargo de entidades nacionales o provinciales con autonomía financiera y económica, administradas por los interesados con participación del Estado, sin que pueda existir superposición de aportes; jubilaciones y pensiones móviles; la protección integral de la familia; la defensa del bien de familia; la compensación económica familiar y el acceso a una vivienda digna.

Het Artículo 14 bis, dat Benzion tijdens de les op het scherm deelde.

Waartegen beschermt het? Tegen een oorspronkelijke ongelijkheid. «Si yo necesito un salario para comer y para mantener a mi familia, no puedo elegir mucho», legde ze uit. In een land met structurele werkloosheid wordt de onderwerping aan de werkgeversmacht bijna absoluut: «Es el "si no te gusta, te vas", porque hay una cola de tres cuadras que sí están dispuestos a aceptar lo que vos no estás dispuesto a aceptar».

Uit die ontwikkeling — en de opkomst van de vakbeweging in de jaren zeventig —

groeide in 1973 het besluit om de verspreide arbeidswetgeving samen te brengen in één wetboek: de **Ley de Contrato de Trabajo**. Het ontwerp werd toevertrouwd aan een arbeidsrechtadvocaat uit Mar del Plata, **Norberto Centeno**, die meer dan tachtig vakbonden in de stad vertegenwoordigde. Benzion las voor wat Centeno voor ogen had bij het schrijven ervan: «El trabajo se confunde con el trabajador». De wet moest, zo vatte ze samen, twee zaken waarborgen: de waardigheid van de werkende en bescherming tegen misbruik.

Tegen het gangbare idee dat arbeidswetgeving een obstakel vormt voor werkgelegenheid, was Benzion uitgesproken: «Esto es falso. Los mayores niveles de empleo en Argentina se lograron con leyes absolutamente protectorias que penalizaban a los empleadores que no cumplían». Daarom, zei ze, is de huidige hervorming van een andere orde: «Es francamente revolucionaria», een breuk «met een logica en een orde die meer dan een eeuw in opbouw was».

Het historische verhaal mondde uit in de dictatuur. Benzion toonde een voorpagina van *Clarín* van 26 maart 1976. In grote letters verkondigde de krant dat «la Junta es el órgano supremo del Estado»; in een kader stond dat «el derecho de huelga quedó suspendido temporariamente»; en terzijde ging het leven gewoon door alsof er niets was: «Habrá clases primarias y funcionarán los bancos». De militaire junta schorste het stakingsrecht en de vakbondsactiviteit, het centrale instrument van werkenden om hun rechten te verdedigen. Ze herinnerde eraan dat, volgens de CONADEP, meer dan dertig procent van de verdwenen mensen werknemers, activisten en vakbondsleiders waren. En dat een groep arbeidsrechtadvocaten uit Mar del Plata — onder wie Centeno — werd ontvoerd in wat bekend is geworden als de **Noche de las Corbatas**: veertien mensen gebracht naar een clandestien centrum genaamd «la cueva», gemarteld en vermoord. Tot besluit projecteerde ze een fragment van het Juicio a las Juntas, met de getuigenissen van María Eva Centeno en Marta García Candeloro, en de woorden die hun ontvoerders hen hadden gezegd: «Ahora, los que administramos justicia somos nosotros».

Drie pijlers van één plan

Benzion plaatste de huidige hervorming in een reeks. «No es solo esta última reforma laboral», waarschuwde ze: het zijn drie aan elkaar gekoppelde wetten sinds het begin van de regering van Javier Milei. Eerst het **DNU 70/23**, van december 2023, dat meer dan tweehonderd wetten wijzigde. Benzion haalde de foto van Federico Sturzenegger voor een stapel papieren aan en liet doorschemeren wie ze hadden geschreven: «Eran los estudios jurídicos de los grandes grupos económicos que durante años soñaron con la eliminación del derecho al trabajo». Maar, zei ze, het besluit «les salió el tiro por la culata»: de

Arbeidskamer van Beroep, op grond van een actie van de CGT, verklaarde het nietig op arbeidsrechtelijk vlak omdat er geen sprake was van noodzaak noch urgentie.

«Los muchachos aprendieron», zei ze ironisch, «y dijeron: les hacemos una ley y la aprobamos en el Congreso». Zo kwamen de andere twee pijlers tot stand: de **Ley Bases**, van kracht sinds juli 2024, en de **Ley de Modernización Laboral** — ley 27.802 —, van kracht sinds maart van dit jaar, die «termina de dar el golpe de gracia».

De wet die zich terugtrekt

Elgorriaga nam het over om dieper in te gaan op de laatste hervorming en het individuele arbeidsrecht: het arbeidscontract. Voor hem is de rode draad doorheen de hele hervorming één enkel principe: «El Estado se retire, que la ley laboral protectoria se retire y deje solo y sola al trabajador y la trabajadora frente al empleador». Hij verbeeldde het met een naam: «Tenemos un Ministerio de Desregulación; me parece que más clarito imposible».

Hij stond ook stil bij de benaming «modernización». Het argument om de wet aan te passen aan nieuwe technologieën is, zei hij, een excuus: «Cuando uno entra a ver el contenido de esta reforma, se encuentra que poco y nada hay en relación a las nuevas tecnologías». Waar technologie wél verschijnt, fungeert ze als sleutel voor de terugtrekking van de wet. Het duidelijkste voorbeeld is platformwerk: de hervorming bepaalt dat de Ley de Contrato de Trabajo niet van toepassing is op dat collectief — bezorgers die via apps worden bemiddeld — en creëert een regime dat hen niet erkent als werknemers in loondienst. «Altísimamente precarizado», vatte hij samen. Hetzelfde geldt, zei hij, voor telewerk: de wet die tijdens de pandemie was aangenomen, wordt ingetrokken zonder vervanging. En voor zeevarenden, die ook buiten de Ley de Contrato de Trabajo vallen.

Wanneer de wet gedetineerden die werken uitsluit

Dit punt raakte de aanwezige gemeenschap rechtstreeks. Elgorriaga legde uit dat de Ley de Modernización Laboral uitdrukkelijk bepaalt dat de Ley de Contrato de Trabajo niet van toepassing is op gedetineerden die werken in de detentie-eenheden. En hij ging verder: de wet wijzigt ook de Ley de Ejecución Penal zelf. «Reformando el Artículo 107, donde decía que el trabajo en las cárceles debía ser conforme a la legislación laboral y de la seguridad social, eso se elimina; y de paso eliminan el derecho a que sea un trabajo remunerado». De samenvatting was onverbloemd: «Yo ya no los voy a proteger». En de tegenstrijdigheid met het Artículo 14 bis, dat begint met te zeggen dat arbeid «in al zijn vormen» door de wetten beschermd zal worden, was evident.

Die tegenstrijdigheid tekende de bijdragen vanuit het auditorium. Marcelo Pereyra vertelde zijn geval: hij had meer dan drie jaar gewerkt als gezondheidsmedewerker en, zo verklaarde hij, liet men hem de werkbonnen tekenen maar betaalde hem nooit wat hem toekwam. «¿Cómo se hace para reclamar esa situación?», vroeg hij, en hij wees op de moeilijkheid om dat te doen «al no tener un abogado laboral». Elgorriaga antwoordde dat, omdat het om een schuld van vóór de hervorming gaat, zijn geval nog onder de bescherming van de oude wet valt; en dat het recht op loon in elk scenario een fundamenteel mensenrecht is: «No puede ser nunca un trabajo gratuito».

Benzion voegde een technische lezing toe. Zelfs als men zou aanvaarden dat gedetineerden buiten de Ley de Contrato de Trabajo vallen, zei ze, is de hervorming slecht geschreven en laat ze losse eindjes na. Ze schafte het onderdeel af dat verplicht tot bezoldiging van het werk, maar liet een ander artikel onaangeroerd. Ze las de wettekst voor: «El trabajo del interno será remunerado, salvo los casos del Artículo 111», dat slechts één uitzondering kent — algemene werkzaamheden in het eigen gebouw. «¿En qué quedamos?», vroeg ze. Haar standpunt was duidelijk: er zijn gronden om te procederen. «Lo que no se debería hacer es no dar la pelea frente a este avasallamiento».

Later bracht Augman een precieze vraag over de fondsen die gedetineerden opbouwen en ontvangen wanneer zij hun vrijheid herwinnen: of dit hele financiële «pakket» hen kon treffen. Pampa preciseerde de verschillen tussen regimes en noemde bedragen die in de zaal als een aanklacht werden ervaren: in de provincie Buenos Aires bedraagt het peculio «dos pesos con diecinueve por día», terwijl in het federale regime per uur wordt betaald; in Corrientes gaat het om ongeveer 4.500 peso per maand en in Santa Fe om 6.500. «Trabajo esclavo, eso lo tenemos re claro en Liberté», zei hij.

Benzion verduidelijkte dat het nieuwe **Fondo de Asistencia Laboral** geldt voor het private bedrijfsleven, niet voor de staat, en dat de verdeling van wat verdiend wordt binnen de Penitentiaire dienst door haar eigen regime wordt geregeld. Maar ze trok een eigendomsgrens: «La plata del interno es del interno». Wanneer de persoon voorwaardelijk of definitief wordt vrijgelaten, heeft hij of zij het recht dat op te eisen en mee te nemen. Elgorriaga voegde toe dat er al uitspraken zijn die de ongrondwettigheid van die inhoudingen verklaren, en dat de algemene beginselen van het arbeidsrecht — te beginnen met de integriteit van het loon — even goed van toepassing zijn op gedetineerden: «Esto es trabajo y tiene que estar protegido por la ley».

Ontslagname, fraude en «dynamisch loon»

Elgorriaga liep, punt voor punt, de klassieke rechtsinstituten door die de hervorming in regressieve zin wijzigt. Afstand van rechten: tot nu toe verbood Artículo 12 het opgeven van erkende rechten; met de hervorming kan iemand afstand doen van de verbeteringen die hij of zij individueel boven de wet en de collectieve arbeidsovereenkomst had behaald. Arbeidsfraude: er bestond een vermoeden dat elke arbeidsrelatie een arbeidscontract is en het was de werkgever die het tegendeel moest bewijzen; nu vervalt dat vermoeden zodra er facturen of aannemingsovereenkomsten bestaan — «justamente la modalidad típica de fraude laboral que se hace históricamente en nuestro país» — en ligt de bewijslast bij de werknemer om de arbeidsrelatie aan te tonen.

Uitbesteding: vroeger, wanneer iemand als werkgever op de loonstrookjes stond maar het werk feitelijk voor een ander bedrijf werd verricht, beschouwde de wet het eigenlijke bedrijf als werkgever. De hervorming keert dit om: nu «is altijd werkgever degene die registreert», ook al is dat een insolvente stroman, en het bedrijf waarvoor feitelijk wordt gewerkt, wordt enkel nog hoofdelijk aansprakelijk. En het «dynamisch loon»: achter een naam die «lekker klinkt», zei hij, wordt het mogelijk om variabele beloningscomponenten te bedingen op basis van prestaties, dat wil zeggen het loon te flexibiliseren en te kunnen verlagen. Hier formuleerde Elgorriaga het idee dat de hele les doorkruiste: «Siempre que hay márgenes de libertad y de negociación cara a cara entre empleador y trabajador, el que va a ganar es el empleador».

Het Fondo de Asistencia Laboral: «een AFJP voor ontslagen»

Elgorriaga wijdde een uitgebreid gedeelte aan een van de nieuwste en, zei hij, «meer perverse» figuren: het Fondo de Asistencia Laboral, diezelfde week gereglementeerd, met een verwachte inwerkingtreding op 1 november. Hoe werkt het? Een deel van de werkgeversbijdragen die nu pensioenen financieren, wordt omgeleid naar een fonds per bedrijf, beheerd door financiële instellingen, om ontslagvergoedingen te betalen. Het creëert geen nieuwe kostenpost voor de werkgever — het leidt enkel al betaalde bijdragen om —, maar, legde hij uit, ontfinanciert het de sociale zekerheid en bouwt het «een zakelijk model» voor de financiële sector op met geld van gepensioneerden. En het ondermijnt de ontslagvergoeding, die bedoeld is om ontslag te ontmoedigen: «Es sacarle a los jubilados para financiar despidos».

Het ernstigste, merkte hij op, is dat de werkgever de controle over het fonds behoudt: hij beslist of hij het al dan niet gebruikt om een ontslagen werknemer te betalen, en het fonds is niet beslagbaar, zodat de werknemer het niet in een

rechtszaak kan uitwinnen. Als het bedrijf sluit en verklaart geen schulden te hebben, keert het saldo — inclusief financiële winsten — terug naar de werkgever: «Ni a los jubilados ni a los trabajadores».

Vanuit het auditorium vroeg Juan Carlos C. om verduidelijking over dit fonds: of de bijdrage ten laste van de werknemer of de werkgever viel, en wat er gebeurde als het bedrijf zonder schulden sloot. Elgorriaga onderscheidde het systeem van dat van de Ley Bases — meer vergelijkbaar met het stakingsfonds voor de bouw, dat nooit werd ingevoerd — en bevestigde het bezwaar: omdat het fonds onder controle van de werkgever blijft, is de «garantie» die aan de werknemer werd beloofd er geen in werkelijkheid. Iemand in de zaal vergeleek het met de oude AFJP. Elgorriaga knikte instemmend: «Es una AFJP para despidos».

De arbeidstijden en de rechtszaken: Banco de Horas en betaling in termijnen

Twee andere punten sloten het onderdeel individueel arbeidsrecht af. De **Banco de Horas** maakt het mogelijk overuren in de ene week te compenseren met minder uren in een andere: de werkgever is bevrijd van het betalen van de toeslag en kan bovenal het rooster permanent wijzigen «según las necesidades de la empresa». Elgorriaga verbond dit met een historische verworvenheid: de achturige werkdag, waarvoor de martelaren van Chicago — herdacht elke 1 mei — werden geëxecuteerd. «Esa conquista se ha perdido, o por lo menos está en una situación de vulnerabilidad».

Het andere punt: de betaling van arbeidsrechtelijke vonnissen in termijnen — tot twaalf voor een kleine onderneming, zes voor een groot bedrijf. In rechtsgebieden zoals de stad Buenos Aires, waar een arbeidsrechtszaak gemiddeld vijf à zes jaar duurt, betekent dat nog langer wachten op wat al is toegewezen. Voor Elgorriaga is dit «aberrante» en werkt het als «een uitnodiging om niet te betalen»: voor een wanbetaler-werkgever is het voordeliger de rechtszaak af te wachten en daarna in termijnen te betalen, in plaats van de vergoeding tijdig te voldoen.

Het andere front: vakbonden, stakingsrecht en de Arbeidsrechtbank

Benzion nam het woord terug om het collectief arbeidsrecht te behandelen, vertrekkend van een premisse: voor bedrijven zijn arbeidswetgeving en vakbonden een probleem. Ze begon bij de Ley Bases. Die wet schafte de boetes voor zwart werk af — met als argument het verlagen van de arbeidskosten. Benzion vergeleek dit met een absurditeit: «Hay muchos accidentes de tránsito; saquemos los semáforos, saquemos las multas por pasar en rojo». De Ley Bases

verlengde ook de proeftijd — op «aberrante» wijze in het geval van huishoudelijk personeel — en maakte ontslag wegens staken en discriminatoir ontslag mogelijk: voorheen was ontslag wegens zwangerschap, hiv-positiviteit, politieke of vakbondsovertuiging of migratiestatus nietig en kon de persoon haar of zijn functie terugkrijgen; nu wordt het afgewikkeld met een bijzondere schadevergoeding. «Le va a salir un poquito más caro, no hay ningún problema».

Over de vakbonden wees Benzion op het doel van ontfinanciering: de Ley de Modernización stelt een maximum voor hun financiering — niet meer dan twee procent van de lonen —, zonder enige band met werkgelegenheidscreatie. In de collectieve onderhandeling — waarbij vakbond en werkgeversorganisatie van een bedrijfstak, als een eigen wet voor de sector, arbeidstijden, functieclassificaties, verlof en minimumlonen overeenkomen — verplicht de hervorming tot heronderhandeling «van alles vanaf nul», met een jaar respijt en midden in een recessieve context. En ze beperkt het stakingsrecht: tot nu toe golden beperkingen enkel voor activiteiten waarvan de onderbreking levens in gevaar brengt — ziekenhuizen; elektriciteit, gas en water; luchtverkeersleiders —; nu moeten bijna alle sectoren een minimale dienstverlening garanderen onder categorieën zoals «essentiële diensten» en «diensten van groot belang», die zelfs de productie van exporteerbare goederen omvatten. «Lo mínimo de lo mínimo de lo mínimo», vatte ze samen.

En de rechtsweg? Benzion vertelde dat, tegenover een hervorming die zij beschouwen als strijdig met de Grondwet, het antwoord van de staat «la destrucción de la Justicia Nacional del Trabajo» was. Ze herinnerde eraan dat arbeidsrechters niet neutraal zijn: zij hebben het mandaat om de werkende te beschermen — in geval van twijfel in het voordeel van de werknemer te beslissen, er rekening mee te houden dat de werknemer niet dezelfde toegang heeft tot bewijsmateriaal als het bedrijf —, en dat ook sociale rechtvaardigheid als interpretatieregel werd geschrapt. Daarom, zei ze, bestaat er nu twijfel of er rechters zullen zijn die de hervorming terugdraaien.

Op dat moment opende Benzion het gesprek: «Yo veo caritas, por ejemplo en Punto de Paz, que están escuchando con mucha atención. Nos gustaría que hablen ustedes, con preguntas, con intervenciones o compartiendo alguna idea». De discussie verbreedde zich. Vanuit Puerto Madryn bracht Susana Elba López — advocaat al eenenvijftig jaar — in dat de provinciale en gemeentelijke arbeidssecretariaten bijstand verlenen aan wie dit soort conflicten heeft. Vanuit Necochea vroeg Emilia wat er met een werknemer gebeurt als een kleine onderneming wordt ontbonden; Elgorriaga legde uit dat de werknemer een vordering kan indienen tegen de werkgever en, bij faillissement, kan deelnemen in de procedure, en dat het vandaag essentieel is de vordering te kunnen

uitbreiden naar vennoten en managers, zoals in de crisis van 2001: «Es lo que está sucediendo, trabajadores y trabajadoras despedidos con empresas que están cerrando». Tegen het einde herinnerde Augman aan een ander front — de precaire en verlengbare contracten van de staat zelf — en Benzion rondde die draad af: de Ley Bases trof ook de kern van het overheidsambt, de vaste aanstelling, die bijna absoluut had moeten zijn.

«Estamos iniciando una amistad»

Voor de afsluiting richtte Augman zich tot Benzion en Elgorriaga om het begin van een vriendschap tussen hen en de gemeenschap van Liberté te vieren: «estamos iniciando nuestra amistad», zei hij. Hij herinnerde eraan dat de zoektocht naar waardig werk de drijfveer was geweest waarom Liberté zich eerst als project en daarna als coöperatie had georganiseerd, met een fase van productie en verkoop van goederen «a precios justos» zodat er waardige inkomsten zouden zijn voor de werkenden. Hij dankte de sprekers voor wat was gedeeld — «valiosísimo, rico, amplio» — en kondigde aan dat zij opnieuw uitgenodigd zullen worden om verder te gaan met wat nog openbleef. Hij erkende Benzions inzet: «Se te escuchó con la voz quebrada, pero ahí le metiste garra».

Diana Márquez stelde vervolgens iets voor waaraan ze in deze gemeenschap, zei ze, niet gewend zijn: een applaus. Het applaus klonk. En Miguel Ángel M. sloot de bijeenkomst af namens de Universidad Liberté en Víctimas por la Paz: ze hadden «la Ley de Modernización Laboral como destrucción de las conquistas sociales» behandeld met een historisch en hedendaags overzicht, in wat hij omschreef als «een culturele en educatieve daad». «Será hasta el próximo EnClave Libre, desde la cárcel de Batán y desde el territorio Liberté».

WIE ER AANWEZIG WAREN

De les werd georganiseerd door de Universidad Liberté samen met de Asociación Víctimas por la Paz, in hybride modaliteit: ongeveer vijfenzestig mensen verbonden via Zoom en drieëntwintig aanwezig in de zaal. Aanwezig waren Pampa, voorzitter van Cooperativa Liberté; Diana Márquez en Ricardo Augman, leden van de Raad van Bestuur; Alejandro Omar S., pas afgestudeerd aan Liberté; en een grote groep mensen die deel uitmaken van de vaste kring van de gemeenschapsactiviteiten. Vanuit de zaal van Punto de Paz, in Batán, volgde een andere groep het gesprek. De opening en de afsluiting waren voor rekening van Miguel Ángel M.

CÓMO CITAR

Cooperativa Liberté. (2026). «De arbeidsmodernisering als vernietiging van de sociale verworvenheden»: een les van twee arbeidsrechtadvocaten in Liberté. Cátedra Libre, Universidad Liberté. https://cooperativaliberte.coop/nl/noticias/catedra-libre-modernizacion-laboral-conquistas-sociales

Cátedra Libre publica la versión escrita y completa de las clases de la Universidad Liberté, abierta a toda la comunidad. Versión online: https://cooperativaliberte.coop/nl/noticias/catedra-libre-modernizacion-laboral-conquistas-sociales